

NYIRI KÖZLÖNY.

Társadalmi és ismeretterjesztő hetilap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal

hova a lapot érdeklő mindenféle küldemények intézendők :
Nagy-Orosi-utca 993. szám.

Megjelenik minden vasárnap.

Elfizetési árak:
helyben házhoz hordva vagy postai szétküldéssel!
Egész évre . . . . . 4 ft.
Fél évre . . . . . 2 " "
Évnyeldekint . . . . . 1 "

Hirdetések díja :

Minden 5 hasábos petit-sor vagy ennek förfoglalata egyszeri hirdetésért 5 kr., többszöri hirdetésért 4 kr. minden beigtatással. — Bolygdi minden ígánstért külön 30 ujkr.
Nyilfirtben minden háromhasábos garmond-sor 20 ujkr.

Nyilatkozat.

Több oldalról hozzánk intézett azon kérdésekre, hogy a „Nyiri Közlöny“ kiadását folytatjuk-e még tovább? van szerencsénk kijelentni, hogy miután Nyiregyháza egy lapkiadó-társulat alakult, mely „Szabolcs“ czímen új lapot indít meg: mi a „Nyiri Közlöny“-t, melyet eddig is csak áldozatok mellett tartottunk fenn, újévtfölgva beszüntetjük.

A lapkiadó-társulat, mely mind anyagiilag, mind szellemileg támogatni fogja az új vállalatot, mai számunkhoz mellékelve küldi szét előfizetési íveit; ezekből mindenki meggyőződhetik azon szilárd elhatározásról, mely az illetőket nemes buzgóságukban vezérli; hogy ugy Szabolcsmege, mint Nyiregyháza város érdekében oly lapirodalmi vállalatot létesítsenek, melylyel a közelednek megfelelőleg, szellemi és anyagi felvirágzásunkat elősegítsék.

Emelfölgva midőn a „Nyiri Közlöny“ t. olvasóinak eddigi szíves pártfogásaért őszinte köszönetünket nyilvánítanók, egyuttal becses figyelmébe ajánljuk az új vállalatot. Nyiregyháza, december 17-én, 1871
A „Nyiri Közlöny“ szerkesztősége.

Nyiregyháza, decz. 16.

„Sokan azt mondják, hogy az abszolut időszakból nem ragadt reánk semmi sem; pedig a jelenkor nagyon megezfölja emez állításunkat.

Volt idő, midőn a nemes vármegyék kötéll sem foghattak tisztviselőket, ugy hogy a mult században Békésmegyében a főispán, Haruckern báró, midőn a tekintetes

TÁRCSA.

Töredékek.

(Vége.)

Görgey a neki kézbesített felhatalmazó iratot nem találván kielegítőnek, rögtön Csányihoz siet s felhívja őt, hogy fejtsse ki a kormányzó előtt, miszerint ő sem a fővezéri kinevezetésnek — miután saját hadseregén kívül más hadsereg nincs — sem ezen alkudozási felhatalmazásnak hasznát nem veheti, és bírja rá Kossuthot, hogy mondjon le világosan a hatalomról, melynek különben is már csak nevet viseli.

Csányi erre Vukovic és Aulich miniszterekkel együtt délben írásilag lemond, s egy újabb tanácskozásban ráveszi a kormányzót, hogy saját és az összes miniszterium nevében hasonlólt tegyen.

Kossuth tehát végre is annak kezébe volt kénytelen letenni a főtáblalmat, kitől legjobban félt az ország sorsát, s kit már jóval előbb árulónak hitt. A kormány lemondását s Görgey diktatórságát még aznap késő délután két külön kiáltvány hirdet a nemzet azon töredékének, mely ekkor az ország minden részéből összpontosult — vagyis inkább összeszerült volt Aradon.

A rövid másfélóvig tartott szabad sajtó eme két utolsó, hávirászomter termékét, történeti nevezetességük nélkül fogva ide ígjtjuk.

Kossuth és a kormány lemondása így hangzott: „A nemzethez!

A szerencsétlen harcok után melyekkel Isten a legközelebbi napokban meglátogatja e nemzetet, nincs többé remény, hogy az egyesült osztrák és orosz nagyhatalmasságok ellen az önvédelem harczeit sikerrel folytathassuk.

Ily körülmények közt a nemzet életének megmentése s jövőjének biztosítása egyedül a hadsereg élén álló vezérölt levén várható s lellem tisztja meggyőződése szerint a mostani kormány további létezése a nemzetre nézve nem csak haszontalan, de káros is válván; ezentul tudtára adom a nemzetnek, hogy

K. K. és R. R.-ek a megyegyűlésen nem találván alkalmas embert a főjegyzői hivatal betöltésére, a főispán megértvén a bajt, segíteni akarván a nemességen, hátamegett álló komornyikjét föltette a főjegyzői székbe, s csak miután a nemességnek e feletti méltatlankodásáról értesült, szólítá vissza előbbeni helyére a Hanzlit.

Bezzeg nem ugy van már mostanában, mióta a Bach-korszak kijelölte az irányt, mely felé haladnunk kell, subagallér módjára teremnek a hivatalnokok, a kik egyedül ez áldozító pályára képesíték magukat.

Ki hitte volna ezeltől husz évvel, hogy ma hazánkban akkora legyen a hivatalvadászók serege, hogy a kormány 10—20 közül választhat egy, a czélnak megfelelő alkalmas hivatalnokot, még pedig csupa tizenhárom próbás hazafit?

Mig a jogi tereu bámulatos mennyiségben fejlődnek a tehetségek: addig fájdalommal kell nélkülözöznünk hazánkfiaink sorában mindazon tehetségeket, melyekben a cultur-államok annyira bővelkednek, hogy még nekünk is juttatnak belőlök kellő szám-mal. Az igaz, hogy mindezekben nincs nagy köszönet, mert a ritka jóval, a maszlagosát is meg kell emésztetnünk; de hiába, a szükség törvényt bont, és ha a kor szellemével lépezt akarunk tartani: mindazt, a mire szükségünk van, drága pénzen is meg kell szerzenünk.

Hazánk jelenleg a törvénykezélesi tereu annyit tehetséggel rendelkezik, hogy akár még más három államot fölszerelhetne hivatalnokokkal; mig a közzgazdászati, gyáripari

azon tiszta hazafiai érzéstől indittatva, melylyel minden léptemmel s egész életemet egyedül hazámnak szentelém, magam s a miniszterium nevében a kormányról lelépek s addig, mig a nemzet a maga hatósága szerint másként intézkednek, a legfőbb polgári s katonai kormányzati hatalmat Görgey Arthur tábornok uralmába hozom.

Megvárom tőle s azért az Isten, a nemzet s a historia előtt felelőssé teszem, hogy ezen hatalmat legjobb tehetsége szerint szegény hazánk nemzeti státuszletének megmentésére, javára s jövőjének biztosítására fordítandja.

Szeresse hazáját oly önzéstelenül, mint én szerettem és legyen a nemzet boldogságának biztosításában szerencsésőbb nálammal.

Cselekvéssel többé nem használhatok hazámmal; ha halálom valami jót eszközölté számára, örömmel adandom életemet áldozatul.

Az igazság és kegyelem Istene legyen a nemzettel. Aradvárban augusztus 11-én, Kossuth Lajos kormányzó, s. k.“

Ezzel egyszerre megjelent Görgey következő kiáltványa:

„Polgárok! Magyarországi eddigi ideiglenes kormánya többé nem létezik.

A kormányzó s a miniszterek hivatalaikról önként lemondottak. Ezen körülmény által kényszerítve, a katonai főparancsnokság mellett ideiglen a polgári főhatalmat is átvettem.

Polgárok! A mi súlyos körülményeink közt a hazáért még tehető, mindent meg fogok tenni harczzal, vagy békés uton, miként a szükség fogja parancsnoki s minden esetre oly módon, hogy a már annyira megfizetett áldozatok könnyítettessenek, az üldözések, kegyetlenségek, gyilkolások megszüntessenek.

Polgárok! Az események rendkívüliek, a sors csapásai leverők: ily helyzetben előre számitani lehetetlen; az én tanácsom és kívánatom az, hogy békésen vonuljatok vissza lakjaitokba s még azon esetben se álljatok ellen s vegyetek részt a harczzban, ha az ellenség váraitokat megszállná; mert személy- s vagyon-

és technikai tereu más államok sovány hulladékat vagyunk kénytelenek elfogadni, hogy tengődő állapotunkon csak némileg is segíthessünk.

Hazai postahivatalaink oly mostoha kezelés alatt silenek, hogy maholnap ezek miatt kénytelen lesz a kormány külön királyi biztost kinevezni, kire a szegedi krónikához hasonló gordiusi csomó megoldása vár.

És mindezek daczára nem észlelünk semmiféle oly intézkedést, mely végre valahára ez iszapból kivezessen bennünket az ígért földre.

Mert azt, hogy a nemzet, folyvást viselje azon terheket, melyekkel magát a külföld vazalljá vá aljasítja, végre is felülmúlva erőnkét és keserűen boszulná meg magát a jövő nemzedéken.

Azért tehát minél több oly iskolákat teremtsünk, melyekben gyermekeinket a korpöveltele tantárgyakban részesíthessük.

Ha ezen a tereu törekszünk előre, semmiben sem maradunk hátra.

Szabolcsmege bizottmányi gyűléséből.

N.-Kálló, december hó 5-én, s. k. n.

(Vége.)

Előterjesztett a megye másodalispánjának a kebelbeli törvényszék folyó évi január 1-től december 5-ig kifejtett egyetemes és egyenkinti tevékenységéről, a megyei árvaigyi pénztár állásáról, a törvényszéki iroda miködéséről s a t. főigjésznek a megye bírtömben itéletlen levő fögyeznek száma s ügyök állásáról szóló jelentése. (A részletes jelentés alább egész terjedelmében közöljük.)

A tett jelentések megnyugtató tudomásul vétettek. Gróf Lönyay Menyhert ő Felségének folyó évi november 14-ikéről kelt legfelsőbb kéziraatával a m. miniszterium elöalkévé lett kinevezetését folyó évi november 15-ikéről 1720. sz. a kelt leiratával tudatja.

bizottságot valószínűleg csak ugy nyelhetek, ha tüzheyleteknél, békés foglalkodásaitok küzt nyugton maradtok.

Polgárok! Amit az Istennek kifürkészhetlen végzése reánk küld, férfián határozottsággal s önéretünkön alapuló azon reményvel fogjuk tűrni, hogy az igaz ügy örökre nem vesztel el.

Polgárok! Isten velünk.

O.-Aradon, augusztus 11-én, 1849-ben. Görgey tábornok.

És ezzel a koczka el volt vetve.

A nép, a nemzet, mely még mindig gyözhetetlennek hitte hadseregét, megingathatlannak kormányát, a kiáltványok által az ellenkezőről gyözödt meg.

Mindamellet a nemzet ügyét elveszve nem hitte: bizott még Görgeyben, bizott a hadseregben.

Pedig már ekkor azok, kik a kormány és a hadtestek élén állottak: ismerték a bekövetkező gyászok katasztrófát, hiszen Görgey őszintén kimondta a temesvári csatavetés hírére, hogy az oroszok előtt föltétlenül leteszi a fegyvert, mert további ellenállásnak — ugy vélte Görgey — csak személyes s nem többé nemzeti érdek lehetne czélla.

A lemondás után Kossuth még 11-ikén elhagyta Aradot; s oly titokban tünt el, hogy még legmeghittebb barátai sem tudták távozásának óráját s utjának irányát. Augusztus 11-én még késő este is hasonlított Arad egy nagy táborhoz, melynek közelebbi czélla: megmérközni az ellenséggel.

De már 12-én virradóra csak lüht helyét szendelitük az egész magyar tábornak, mely éjnek ideje a legnagyobb esemény elvonnult Világosra a nagyszámu polgári menekültekkel együtt. Csak itt tetetett közhírre a fegyverletétel szándéka, mely már 13-án estig végre is volt hajtv.

Schlick már augusztus 12-ikén megszállta Ujradót; s még aznap egy százados, mint önkényes vállalkozó, hadikon áélt a Maroson, hogy meggyözödjék a magyarok teljes elvonulásáról.

A százados búszkén lépdelt végig Arad föteréu s

Végképeni kiárulás tetemesen leszállított áron!

REICH B. kereskedésében Nyiregyházán.

Üzletem változtatása miatt gazdagon felszerelt raktáramban mai naptól fogva tetemesen leszállított áron végképeni kiárulást rendez-
vén; ajánlom a következő cikkeket a nagyérdemű közönség különös figyelmébe.

Nagy választékban vannak: Férfi- és gyermekkalapok; mindennemű cipők; nyaktendők; kesztyűk; ajándékokra alkalmas igen
diszes bőr-, porcellán-, üveg- és fatárgyak; egyszerű porcellán- és üveg-raktár; mindegyik dohányzó-, vadász- és uti-eszközök;
futo- és labsszönyegek; pokróczok; ágycakarók; kezelt női munkák; kázi és asztali varrógépek nagy választékban, mindenféle hasz-
nálatra; gyermekjátékok; petróleumlámpák; jegyzékkönyvek; szivar- és pénztárcák; finom selyem esernyők; báli legyezők; és min-
den egyéb üzletembe vágó cikkek.

Évek óta ismert pontos és lelkismeretes eljárásomnál fogva bátorkodom ez alkalommal a nagyérdemű közön-
ség figyelmét e végeladásra felhívni s szíves látogatását kikérni.

Nyiregyháza, 1871. december 5-én.

(130) 3-2

REICH B.

Egy tagosított birtok.

Szabolcs megye Thass községében, a nyiregy-
háza-ungvári vasúti állomáshoz félórnyira, mely
320 hold szántó és kaszáló külső földből, és 11
hold belső kertből áll; uri-lak, és eselőd-házal,
továbbá évenként 100 forintot jövedelmező regá-
léval és ösvítéssel együtt 3-6 évre szabad-
kézből minden perczben haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni alulirt tulajdonos lakásán (Sima-
Pusztá) Pusztalak u. p. Nyiregyháza. (126) 3-2

Elek Emil.

TULÁTS ISTVÁN

köz- és váltó-ügyvédi irodáját

megnyitotta

(131) 3-1 Nyiregyházán

N.-Orosi utca 911. sz. a: házban.

Regále-haszonbérlet.

Demeser községében jövő évi
jannár hó 4-ik napján reggeli 10 óra-
kor a kir. kisebb haszonbérlet, ugy
belső mint a külső kocsmaházak,
állások — hozzátartozandó 45 hold
szántó- s kaszáló-földekkel a köz-
ségéhezánál kellő bánompénz letétele
mellett árverés útján ki fognak
adatni. (136) 0-1

Csapkay Jenő

Nyiregyházán

(129) 3-2

ajánlja ujonnan berendezett

vas-, aczél-, lemez-, öntemény-

és

réz-mű-árúk raktárát.

Továbbá

lakatos-, kovács- és asztalos-műszereket,
valamint mindenféle gazdasági gépekhez szükséges kel-
lekeket. Végre öntött kemenczék-, takaré-konyhak-
és mindenemű épület-vasalásokat.

Üzleti helyiség: Főpiacz Ferdiniska öröksei házában van.

(121) 3-3 Gyakornokul felvétetik

egy 14-15 éves jóházból való helybeli szü-
letésű fiu Csapkay Jenő vaskereskedésében
Nyiregyházán.

(134) 0-1 Két szürke ló

(8-9 éves)

bricska és szerszámostól eladó.

Kellő biztosíték mellett hitelbe is adatik. Értekezhetni

Kralovánszky Lászlónál.

ELADÓ HÁZAK, FÖLD- és SZŐLŐ-BIRTOK.

Nyiregyházán, az Ország-utczában 571-ik szám alatti négy
hárszobából álló új épület. — Szil-Mihály-utczán 223-ik sz. alatt
a jelenlegi Széna-piaczon legjobb helyen fekvő ház, — továbbá
az Er alatt, a Sörtes-piacz közelében 1 kőből fölt, — és az O-
kertben 3/4 nyilas szőlő új borház- és jódaju gyümölcsökkel
minden orán szabad kézből eladó. — Bővebb értesítést adhat a
tulajdonos Ország-utczán 571-ik házszám alatt.

Lipták Dániel.

(122) 3-3

(132) 0-1 Ajánlkozás.

Egy középkoru özvegy nő, ki születésénél
fogva a német nyelvre tökéletesen beszéli, és ma
gyarul is jól ért s beszél — valamely uri házhoz,
akár nagyobb gyermekek mellé gondviselőül —
akár magános ur- vagy urnóhoz, az egész házi-
gazdasszonságot és főzést szakterteleg teljesíteni
— helyben — akár közelebb vagy távolabb vi-
désre is ajánlkozik.

Bővebb értesítést adhat e lapok kiadóhivatala.

Házfeladási hirdetmény.

Nyiregyháza városában, Szarvas-utczán, 97.
számú telekjegyzőkönyvi és 96-ik szám alatt fekvő
újból épült mintegy 26 öles szegletház több osz-
tályból álló piaczés épület örök áron eladó; vagy
pedig tíz évre haszonbérbe kiadó. A venni szán-
dékzók ugyanazon szám alatti házánál a feltéte-
lek megtekintése végett jelentkezhetnek.

(123) 3-3

1155 sz.
1871.

Pályázat (135) 0-1 só-szállításra.

Az 1872-ik évben a tokaji m. kir. só-hivataltól
a miskolci és debreceni m. kir. só-hivatalokhoz
szállítandó sónak elvarozására pályázat nyittatik,
mely munkálat f. évi december hó 21-ike d. e. 9
órákor a tokaji m. kir. só-hivatali hivatalos irodában
fog árlejtés útján a legjutányosabb vállalkozónak ki-
adatni — Az árlejtési feltételek alulírott hivatalnál
a hivatalos órákban megtekinthetők.

M. kir. só-hivatal

Tokajban, 1871. december 14-én.

Porhonsák András m. s. k. ellenőr.

Gőcze Tivadar m. s. k. m. tiszt.